

Vulpia bromoides

Ekorrsvingel

Starkt hotad (EN)
B2ab(ii,iii,iv)c(iv)

Klass: Liliopsida (enhjärtbladiga blomväxter), **Ordning:** Poales (gräsordningen), **Familj:** Poaceae (gräs), **Släkte:** *Vulpia* (ekorrsvinglar), **Art:** *Vulpia bromoides* - ekorrsvingel (L.) Gray **Synonymer:** *Festuca bromoides*, *Festuca dertonensis* (All.) Asch. & Graebn., *Vulpia dertonensis* (All.) Gola, *Vulpia sciuroides* (Roth) C. C. Gmel., *Festuca sciuroides* Roth

Kännetecken

Ekorrsvingel är ett ettårigt, tuvat, smalbladigt, mattgrönt, 1–3 dm högt gräs. Vippan är 3–7 cm lång, rak, ensidig och relativt gles. Efter blomningen är den hopslagen. Ytteragnarna har långa borst. Småaxen har 4–7 blommor och dessa har endast en ståndare med mycket liten ståndarknapp. Blomningen sker i juni-juli. Ekorrsvingel skiljs från den mer tillfälligt förekommande råttsvingel *V. myuros* genom att var mer lågvuxen och ha en kortare vippa, samt genom att det övre skärmfjället har tre nerver och är max dubbelt så långt som det nedre skärmfjället (hos råttsvingel har det övre skärmfjället en enkel nerv och är minst tre gånger så långt som det nedre). Arterna i släktet ekorrsvinglar *Vulpia* är ettåriga, har mycket små ståndarknappar och har småaxskaft som blir tjockare uppåt, vilket skiljer dem från arterna i släktet svinglar *Festuca*. Ytterligare sex arter av ekorrsvinglar har påträffats tillfälligt i Sverige.

Utbredning och status

Ekorrsvingel är bofast i Skåne (10-tal lokaler), Blekinge (ca 40 lokaler på de större öarna, främst Tjurkö och Sturkö, söder om Karlskrona) och på Gotland (1), samt är tillfälligt funnen på ruderatmark, t.ex. i hamnar, upp till Hälsingland. I Norge förekommer den sällsynt i Rogaland. I Danmark växer den sällsynt på öarna och i östra Jylland. I Finland är den endast tillfälligt funnen. Den är mer eller mindre naturligt förekommande i västra, centrala och södra Europa samt angränsande delar av Afrika och Asien. Den har blivit spridd till bl.a. centrala och södra Afrika, Nord- och Sydamerika, Australien och Nya Zeeland.

Ekologi

Ekorrsvingel växer på öppen, torr, mager, sandig mark, på torrbackar, klipphyllor, vägkanter, banvallar och ruderatmark. Arten är kleistogam, dvs. blommorna självbefruktas och öppnar sig inte vid blomningen.

Hot

Igenväxning, gödsling samt städning av ruderatmark utgör hot mot arten.

Åtgärder

Förekomster av ekorrsvingel bör bevaras genom att marken störs och inte tillåts sluta sig. Artens biologi bör ytterligare studeras. Den övervakas av floraväktare.

Övrigt

Utländska namn – NO: Ekornsvingel, DK: Langstakket Væselhale, FI: Oravanhäntänata, GB: Squirreltail Fescue.

Litteratur

- Anonym 1996. Floraväktarverksamheten i Skåne. Årsrapport 1995. *Lunds Botaniska Förening. Medlemsblad* 1996 (1): 5–52.
- Anonym 1997. Floraväktarverksamheten i Skåne. Årsrapport 1996. *Lunds Botaniska Förening. Medlemsblad* 1997 (1).
- Georgson, K., Johansson, B., Johansson, Y., Kuylentierna, J, Lenfors, I & Nilsson, N.-G. (red.). 1997. *Hallands flora*. Lund.
- Hultén, E. & Fries, M. 1986. *Atlas of North European vascular plants north of the Tropic of Cancer*. Koeltz Scientific Books, Königstein.
- Johansson, L. 1999. *Rödlistade kärlväxter i Blekinge*. Länsstyrelsen Blekinge län.
- Lye, K.A. 1991. Utryddete og akutt truede plantearter i Norge. Årsaker og rådgerder. *Faginno* nr 23 1991: 18–51. Ås.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2003. *Den nya nordiska floran*. Wahlström & Widstrand, Stockholm.
- Olsson, K.-A. & Tyler, T. 2001. Skånes rödlistade kärlväxter i ett historiskt perspektiv II. *Botaniska Notiser* 134 (3): 1–35.
- Pedersen, A. 1974. Gramineernes udbredelse i Danmark. Spontane og naturaliserede arter. *Botanisk Tidsskrift* 68: 177–343.
- Petersson, J. 1996. Nyheter i Gotlands flora 1995. *Rindi* 16: 14–33.

Författare

Roger Svensson & Göran Thor 1994. Rev. Sebastian Sundberg & Åke Widgren 2015.